

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

BVLAIN

NOVATIONIS LITTERA-
rū Contra inuidentes hostiliter Te-
ras & Loca. S. R. E. ac Monitorii pena-
lis Cōtra Iniquitatis Filium Franciscū
Mariā. De R uiuere Et eius sequaces &
fautores & Consilium p̄stidores machi-
nates iuadere terras. S. R. E. hmoi.

BVLLAN

NOVATIONIS LITTERA.

rū Contra inuidentes hostiliter Ter-
ras & Loca. S.R.E. ac Monitorii pena-
lis Cōtra Iniquitatis Filium Franciscū
Mariā. De Riuere Et eius sequaces &
fautores & Consilium p̄stidores machi-
nates iuadere terras. S.R. E. hmōi.

RAphael. Misericordia Diuina Ep̄s Ostic̄n. Cardinalis. s. Georgii. S. R. E. Camerarius. Vuiuersis & iugulis p̄n transiuptū Inspecturis Visuris Lecturis p̄f & Audituris Salutē ī dñō sempiternā. Non eritis nos nū per uidisse & recepisse L̄ras Sanctissimi ī xp̄o p̄ris & dñi n̄i domini Leonis Diuina prouidentia Pape. decimi uera bulla p̄ubea more Roman̄ Curie Impenden̄. Sanas. si q̄dem & ineeras ī o p̄fus uitio & suspicio e Careñ. Quare tenor seq̄tur uidelicet. LEO Ep̄s Seruus seruorum dei ad futurā rei memoriam. Detestāda hostiliter inuadentium Ciuitates & terras ac loca. S. R. E. perueritas & ip̄oꝝ immoderata Cupiditas nesciens abstinere a uetitis uel audiati noxie. frenū imponere rōnis Cōtra morē nostre. Clemētie officiū ministerii pastoralis impellit p̄ transgressorum corumdē indisciplinata atq; in explebili rapacitate merito prohibenda nō solū grauiores exagerare Cēsuras & in eos penas ecclīasticas pmulgare sed & Catholicorū Regum Principum atq; alioꝝ fidelium opportuna ad illoꝝ coheritionem implorare p̄fidia ne suorum in manitas delictorū inulta remaneat & ipsoꝝ impunitas cedat aliis ī exemplū dudum siqdē ne terrarū & locorū ac iuriū & bonorum eiusdem. S. R.. E. Curam negligere uideremur. & ad tolendā sup hiis ignorātie aut cuiusuis alterius generis excusationē oēs & singulas Cōstitutiones L̄ras apostolicas ac p̄cessus qui in die Cene dñi ex more R. o. Pontificū p̄defforū nostrorum. Annis singulis publicē promulgāti.

āe Canonicās sanctiones quascūq; sintias cēsuras & penas in se continentēs contra Ciuitates. Terras. loca & iura ad dictā Romanā ecclesiam quōlibet ptinentia occupare aut illa hostilē inuadere: uel ad id p̄ se uel alium seu alios auxiliū consilium uel fauorem directe uel indirecte aut alias quoquis quesito colore p̄stare p̄sumentes: cuiuscūq; status. gradus. ordinis. conditionis uel p̄feminentie ēt si Cardinalatus aut Patriarchali. regali. reginali. aut alia quā uis Ecclesiastica uel mūdana p̄fulgerent dignitate per alias nostras L̄ras appr̄c bauimus. & innouauimus illasq; iuio. abilitr obseruari debere decreuimus. ac omnes & singuli los Reges. Duces. Principes. Marchiones. Comites. Barones ac Coitātū uniuersitatū tā in Italia q̄ extra existē singularēs personas Ciuitates terras & loca ad dictā R. Ecclesiam immediate uel immediate ptinentia hostiliter inuadentes aut alias cū gentibus armorū aut stipendiariis eq̄stribus uel pedestribus aut siue ēt aduocationē populorū seu factionū aut priuatarum personarum seu alias qualitercū q; & quomodo cūq; ac quocuis quesito colore seu ingenio absq; nr̄a spāli licentia occupātes necnon stipendiarios equestres aut pedestres quomōl. bet contra easdem nostras litteras & in eis contenta militantes aut auxiliū consilium uel fauorem p̄stantes ex parte omnipotētis dei patri & filii & spiritus sancti authoritate beatorum apostolorum Petri & Pauli ac nostra & de potestatis plenitudine excommunicauimus & Anathematizauimus ac male

ditionis & damnationis eterne in crone permissus ac
cium Ecclesiasticae censurarum laqueis ligatos & irretitos esse
decreuimus ac reos Criminis lese maiestatis & a sede apo-
stolica ac eadē S.R.E. & oībus dicte R.o. Ecclesie dēuo-
tis cu eoꝝ bonis ppetuo diffidatos ífames & íhabiles ad
oēs ecclesiasticas & mūdanas dignitates oēsqꝫ actus legitimi
mos & ecclesiastica sepultura indignos eē et decreuimus
& gñaliter Ciuitates terras Oppida et loca q̄cūqꝫ ad quę
aliquę corūdē excōicatoꝝ declinare. Contingerit q̄diu ibi
idē permaneret; et triduo post illius recessum ecclesiastico in
terdicto subiecimus. nec nō excōicatos: Anatematizatos:
et maledictos titulis dignitatibus: et honoribus i quibus
cōstituti existerent et tam ipsoꝝ q̄ Ciuitates: Castra: Oppi-
da et loca prædicta omnibus priuilegiis et indultis etiam
Studii generalis concessionibus et gratiis dignitatibus et
honoribus quibus uterentur. & gauderent: seu muniti es-
sent. Necnō bonis omnibus que infeudum uel in amphitheosi
seu alias a prefata R.o. uel alis ecclesiis monasteriis
uel locis ecclesiasticis aut alias quomodolibet ab Impeta-
tore Regibus seu aliis Principibus ac secularibus potes-
tatis obtinerent: penitus priuauimus. dicta bona
feudalia uele mphith eotica obtenta ad dominos suos re-
uerti debere ita ut de illis liber e disponere possēt decreui-
mus. et si aliqui ex excōicatis: anathematizatis & maledi-
ctis p̄dictis clerici seculares uel plati et si Archiepali: epali
uel alia dignitate et Cardinalatus honore & bñficiati fo-

rent illos dignitate ac titulo Cardinalatus: nechon p̄-
laturis administrationibus regimineqꝫ ac omnibus &
singulis beneficiis dignitatibus psonatibus Officiis Ca-
nonicatis & præbēdis aliisqꝫ beneficiis ecclesiasticis ac
ordinibus et sacerdotalibus ad quos p̄moti forent sine
ulla spe restitutionis: & absqꝫ alia citatione seu declaratio-
ne priuauimus: & ex tunc priuatos esse decreuimus: itaqꝫ
nullus ex predictis a censuris sententiis & penis supradictis
ab alio q̄ a R.o. Pontifice preterqꝫ in mortis articulo cōsti-
tutus absolui posset. Nec et tunc nisi preuia satisfactione:
& de stando mandatis Sancte matris Ecclie: ac p̄stita le-
gitima cautione de ulterius similia non comittēdo: aliter
autē tales absoluere & ecclesiastica sepultura indignos se-
pellire p̄sumentes omnibus et singulis penis supradictis
eo ipso subiecimus et de beneficiis p̄dictis per sedem p̄di-
ctam dumtaxat: seu ab ea speciale facultatem habentes
absqꝫ alia declaratione incursus penae huiusmodi illico li-
bere prouideri posset & deberet: Necnō omnibus & sin-
gulis Ciuitatum & terrarum nobis & eidē R.o. ecclie me-
diante nel immediate subiectarum personis sub eisdem pe-
nis quas eo ipso si contrafacerent absqꝫ alia declaraciōe in-
currerent ac a quibus nō nisi a nobis & successoribus no-
stris preterqꝫ in mortis articulo cōstituti & debita satisfa-
ctione premissa absolui possent districte proripiando ma-
duimus: ac aliquas gentes armigeras preterqꝫ ad nostra
& dicte Romanæ Ecclesiæ stipendia militantes quo quis

quesito colore in Ciuitatibus Terris Castris Oppidis & locis nobis subiectis sine speciali nostra licetia admittere retinere illisq; uiuetualia aut aliquod subsidium quomodo prestare presumerent eosq; etiam si Cardinalatus honore uel Archiepiscopali Epali aut quauis alia ecclesiastica uel mundana pfulgerent dignitate si contra facerent ipso facto eisdem penis subiacere ciuitates quoq; & terascastra Cppida & loca predicta ad quae inobedientes homini declinare; & in quibus morā trahere contingaret Ecclesiastico supposita interdicto tādiu firmiter obseruādo donec compuncti corde huiusmodi interdicti relaxationem debita satisfactione præmissa mererentur obtinere quam diu ibidem permanerent & per triduum post eorū discessum decreuimus prout in eisdem litteris plenius continetur. Cum autem & si in nostri apostolatus affectibus ac animo sē per gerebamus & ardentissimæ cupiebamus ac cōtinuis studiis curabamus sāctā expeditionē contra inanissimos turcas xpiane fidei euersores aggredi dextera domini nobis propitia assisterē ad presēs tñ ad huius rei magnitudine pagendā eo magis impellebatur. Animus quo ex diuersis locis p latū fuerat nobis put per lras dilecti filii Fabritii magni m̄grī Rhodii & aliorū fide dignorū certiores facti fuimus Turcarū tyrannū cōtra Sultanū uictoria elatum & iam maiore parte status illius potitum fuisse propter quod Reipublike xpianorū iacturā ac urgētē iporū

cessitatem imminēre cognoscēbamus. contq; imminētem ipsorū turcarū crucis uiuificē emulorū euidentissime imminentि calamitati prouidendū esse cogitabamus. Iox nobis significatum suerit. Iniquitatis filium Franciscū mariam de Ruuere quē alias ob eius demerita & in os ac sedē apostolicam ac alios nephanda cōmissa crimi i ducatu Vrbini & oībus ciuitatibus ac rebus quas a dī a Romañ. & aliis ecclesiis obtinebat & aliis bonis suis ciuatum esse de frum. nostrorū cōfilio declarauimus ne cōientem abstinere a uetitis sed peiora in dies molientem nimico humani generis procurante ciuitates & loca eiusdem R.o. ecclesie armata manu temerario ausu inuadere & improbas manus absq; aliqua ratiōabili causa ad talia acinora extendere & sanctos cogitatus nostros de obuiā in fidelibus prout optabamus in anime sue periculum & diuine maiestatis offendam nostrum & apostolice sedis uilipendiū & non modicū detrimentū impedire. Nos igitur attendentes pium ac pro rei qualitate ēt meritoriu ē facinoris & de sua malicia sc cum malefecerint gloriantibus hominibus huiusmodi merito detestandis resistere ac eorū nephariis conatibus taliter obuiare q; eorū illi datur temeritas & repressis insolentiis tam enoribus dīete sancte expeditioni & fidiū per necessarie defensioni damnosis a prauis operibus huiusmodi arceantur ac uolentes quemadmodum pastorali nostro incumbit officio super hūs que grauia sunt ac sine ciudē maiestatis offend

intulta nequeant clausis oculis preteriti ac dissimulari quo possumus remedio puidere litteras nostras predicas cum in eis contentis auctoritate apostolica tenore presentem approbamus et innouamus illasq; perpetue firmatis robur obtinere et inuiolabiliter obseruari debere decernimus atq; mandamus. Et nihilominus eisdē Franciscū mariam alias diffidatū et maledictū ac excommunicationis aliisq; sententiis censuris & penis predictis illaqueatum ueluti xpiane religionis et eiusdē scē Rō eccl. hostē nequissimū ac putridū mébrū factū necnon honorū ciudē Rō eccl. direptorē & ecclastice libertatis uiclatorē ac ppter ea denuo maioris excommunicationis et anathematis aliisq; sententiis censuris et penis in litteris nostris predictis contentis et in tales talia presumentes generaliter promulgatis damnabiliter. Irretitum legatumq; esse censentes atq; declarantes Ad Cōuincendam tamen ipsius Francisci marie malitiam atq; proteruiam & ne execrationis alicuius ad miniculum: sibi ualeat suffragari ipsum Franciscū Mariam ac omnes alios & singulos eius in hae parte cōplices Comites fautores sequaces receptatores: participes auxiliq; & consilii prestidores Cuiuscunq; status gradus ordinis conditionis & p̄feminantie. etiam si Cardinalatus Patriarchali regali reginali aut alia quavis Ecclesiastica uel mundana p̄fulgeant dignitate auctoriitate apostolica tenore p̄ntiū requirimus & monemus eis q; sub excommunicationis & Anathematis & aliis penis in di-

gitis nostris litteris contentis necnon maledictionis eterne districte precipiendo mandamus. Ut infra sexdierum spatiū post publicationem presentiū. In locis infra scriptis faciēdām computandorū quorū duos pro primo duos. pro secundo et reliquos duos pro tertio ultimo & per emptorio termino eorū cuilibet a assignamus. Videlicet. Franciscū mariam ac cōplices comites fautores sequaces & receptores participes a terris & locis dicte Rō eccl. recedant ac de cetero a similibus abstineant necnon de iniuriis ac damnis per eos eidem Rō eccl. & subditis nostris quolibet illatis plene satis faciat Auxiliū uero consilii & fauoris prestidores et auxiliū consilii et fauoris prestatione penitus defistant alioquin dicto termino elapsō ipsū Franciscū mariam oēsq; alios et singulos eius cōplices comites fautores sequaces receptatores participes & terrarū eiusdē Rō eccl. inuasores et ceteros supradictos ex inde put ex tunc et ex tunc prout ex nunc sententias censuras & penas in dictis litteris nostris contentas icurrisse eoīsq; ab omnibus capi et bonis spoliari libere et impune posse decernimus et declaramus Ita qđ ab eisdē sententiis censuris et penis absolui nequeant nisi cōgrua satisfactiōe preuia qua mediante a nobis et sede predicta mereantur absolutiōis beneficium obtainere. Ciuitates uero terras oppida castra et loca atq; ipsi excommunicati anathematizati ac aliis sententiis censuris et penis predictis legati forsan pro tempore declinauerint ecclie subiiciimus interdicto. Et quoniam luxta canonicas legales sanctiones non caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinori definit obuiare uniuersos catholicos Reges Duces Marchiones

B

& Barones atq; aliorū locorum Dñois ciuitatum quocq;
Cōitates. Vniuersitates terrarum locorum & oppidorum
Ad q̄ uel eorū portus forsā excōicatos anathematizatos
atq; aliis sententiis censuris & penis ligatos & ab unitate fi-
delium separatos aduentare. Contingerit requirimus &
hortamur: eisq; in uirtute sancte obedientie eadem aposto-
lica auctoritate iniungimus ut uigore presentium ac pro-
sua qua fūguntur iurisdictionē ea potestate eosdē Frāciscū
complices sequaces aliosq; supradictos si in suam ditionē
uel potestatem deuenerint capi & arrestari ac captos & ar-
restatos ad nos transmitti faciant ut pro perpetrati facino-
ris expiatione congruentes luant penas eis merito inflige-
das. Si uero quisquam ipsorum in exequendis monitio-
ne & mandato prædictis se reddiderit negligentem & ip-
sius causa presentium executio dilata uel impedita extite-
rit ciuitates oppida terras castra & loca sub ipsius ditionē
constituta simili interdicto in eis usq; ad nostrū beneplaci-
tū strictissime obseruando decernimus subiacere. Q[uo]d
circa uenerabilibus fratribus nostris uniuersis Patriarchis
Archiepis. Epis. electis & locorū ordinariis in uirtute simi-
lis obedientiae & sub pena suspensionis a sacerdotali mini-
sterio precipimus & mandamus quatenus presentes litte-
ras in lingua materna seu uulgari idiomate ciuitatum &
diocesū suarū Ita quod ab omnibus etiam indectis intel-
ligi ualeant uerti & transferri ad ubi qn & quoties oppor-
tunū fuerit illocis earūdē ciuitatū & dioc. dominicis & festi-
vis ac aliis diebus quibus uisum fuerit profacti necessita-
te expedire faciant solemniter publicari Et prefatos Fran-
ciscū mariam cōplices sequaces aliosq; supradictos si etiā

ip̄i ordinatii auctoritate presentiū eos int̄crim capi & ar-
restari nequiuuerint ut prefertur tandem excōicatos anathe-
matizatos & maledictos publicari procurent donec resu-
mentes spiritū consilii sanioris a premissis se abstinuerint
& beneficium absolutionis consecuti fuerint ut prefertur
Ceterū quia difficile foret p̄sentes litteras ad singula que
q; loca in quibus expediens fuerit illas deferri uolumus
& dicta auctoritate decernimus ut illarū transumptis ma-
nu unius Cam. Apo. clericis subscriptis ea prorsus fides in
dubia in iudicio & extra ac alias ubilibet adhibetur que
presentibus adhiberetur si essent exhibite uel ostēse. Insu-
per ut premissa omnia & singula ad omnium ad quos spe-
stat notitiam & cognitionem deueniant omniūq; in pre-
sentibus litteris contentorum certa & indubitata notitia
habeatur Nullusq; premissorū ignorantia iuste p̄tendere
possit nec se legitime excusare ualeat uolumus & decerni
mus p̄fētes nostras litteras paliquos curiē nostre cursorē
in basilica principis apostolorū & ecclesia Lateranenī ho-
ra diuinorū publice alta & intelligibili uoce legi & publi-
cari et dictarū ecclesiarū portis seu ualuis ac acie campi flo-
re affigi & ibidem p. aliqd temporis spaciū dimitti debe-
re quæ sic publicate et affixe tunc a die publicationis præ-
dictæ immediate ligent et affectū sortiantur & eos quos
concernunt ita arcent pro inde ac si personaliter eisdem
intimate & in eorum ciuitatibus & terris publicate esse
Nulli ergo oīo hoīum licet hanc paginam nostre appro-
bationis innouationis requisitionis monitionis hortatio-
nis decreti declarationis iniunctionis precepti mandati &
uolūtatis infringere uel ei ausu temerario cōtraire: Si quis

autem hoc attempolare presumperit indignationem oīpo
tentis dei ac beatorū petri & pauli apostolorū eius. sc. no-
uerit incursum. Dat. Romæ apud sanctū Petru. Anno
incarnationis dominice millesimo quingentessimo sexto;
tertiodecimo. Kal. Februarii pontificatus nostri anno. iii.
Q **VIBVSQ** **VIDEM** litteris uisis et diligenter inspe-
ctis ut ad omnium notitiam deducantur eisdem i primi et
per unum ex reuerendis camere apostolice clericis preside-
tibus iub scribi mandauimus; uoleñ. ac mādātes. presenti-
bus fidem indubiam prout originalibus litteris. per oēs
ad quos peruererint et noticiam habuerint adhiberi pro-
ut etiam in eisdem litteris apostolicis cōtinetur Dat. Ro-
mæ in Camera apostolica die Januarii. M; D. XVII.
Pontificatus prefati sanctissimi domini nostri Leonis diui-
nia prouidentia pape. x. anno quarto.

Anno a Natiuitate dñi Millesio quingentelimo decimo-
septimo. Inditione Q uinta die uero. xxi. M ēsis Januarij.
Pontificatus Sanctissimi in xpo p̄ris & dñi nostri Domini
Leonis diuina puidentia Pape Decimi Anno Q uarto
p̄ntes retro scripte līre aplice p̄fati Sanctissimi dñi nři Pa-
pe fuerūt affixe & publicate i Sancti Ioannis Lateranen.
& principis appstolor̄ de Vrbe Basilicar̄ ualuis seu por-
tis & i Acie Cāpiflore p nos cursores hic subscriptos ita
est Eurardus du uiuier Sanctissimi dñi nři P̄pe et Roma-
ne Curie cursor. Ita ē Ioannes droueti Cursor.